

พระราชบัญญัติ

ประถมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๒๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓
เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษา
ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประถม
ศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๒) พระราชบัญญัติประถมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๓
- (๓) พระราชบัญญัติประถมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๔) พระราชบัญญัติประถมศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘
- (๕) พระราชบัญญัติประถมศึกษา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงเรียนประถมศึกษา” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับประถมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง ผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำหรือพักอยู่รับใช้การงาน

มาตรา ๕ การจัดตั้ง การบริหาร การรวม การปรับปรุง และการเลิกโรงเรียนประถมศึกษา รวมทั้งการกำหนดเกี่ยวกับเวลาเรียน ภาคเรียน หลักสูตร แบบเรียนอุปกรณ์ทางการศึกษา และการวัดผลการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองของเด็กซึ่งมีอายุอย่างเข้บที่แปด ส่งเด็กนั้นเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุอย่างเข้บที่สิบห้า เว้นแต่เป็นผู้สอบได้เข้าประถมศึกษาบทหกตามหลักสูตรตามมาตรา ๕ หรือหลักสูตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

การส่งเด็กเข้าเรียนตามวรรคหนึ่ง นักเรียนต้องไม่ขาดเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือปราศจากเหตุผลอันสมควรเกินเจ็ดวันในหนึ่งเดือน

ในกรณีที่เป็นการสมควร คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจกำหนดให้ผู้ปกครองของเด็กในท้องที่ใดในเขตจังหวัดส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเมื่อเด็กมีอายุต่ำหรือสูงกว่าที่กำหนดตามวรรคหนึ่งได้

การนับอายุให้นับตามปฏิทิน

มาตรา ๗ ในเดือนธันวาคมของทุกปี ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ให้ผู้ปกครองของเด็กซึ่งมีอายุที่กำหนดตามมาตรา ๖ ทราบ

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบลและหมู่บ้าน และที่โรงเรียนประถมศึกษาในท้องที่นั้น

มาตรา ๘ เมื่อผู้ปกครองร้องขอ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ มีอำนาจยกเว้นให้เด็กซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้

- (๑) มีความบกพร่องในทางร่างกายหรือจิตใจ
  - (๒) เป็นโรคติดต่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
  - (๓) ต้องหาเลี้ยงผู้ปกครองซึ่งทุพพลภาพ ไม่มีหนทางหาเลี้ยงชีพ และไม่มีผู้อนเลี้ยงดูแล
  - (๔) มีความจำเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ในกรณีตาม (๓) ถ้าผู้ปกครองซึ่งทุพพลภาพมีเด็กซึ่งต้องส่งเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาพร้อมกันหลายคน ให้ยกเว้นเพียงหนึ่งคน เมื่อปรากฏว่าเด็กพ้นจากลักษณะที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดแล้วแต่กรณี ส่งถอนการยกเว้นนั้น

มาตรา ๘ บรรดาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับกรุงเทพมหานคร เทศบาล และองค์การปกครองท้องถิ่นที่มีฐานะเทียบเท่าเทศบาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เทศบาล และองค์การปกครองท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ ผู้ปกครองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑ ถ้าในท้องที่ใดยังไม่พร้อมที่จะจัดการศึกษาภาคบังคับถึงชั้นประถมศึกษาปีที่หกตามหลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดประกาศผ่อนผันเป็นปีๆ ไปได้

และให้ถือว่าเด็กซึ่งเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่๖ในท้องถิ่นชนบทแก่ที่
การศึกษาภาคบังคับ แต่จะผ่อนผันหลังจากเวลาที่กำหนดไว้เพื่อการ
จัดการศึกษาภาคบังคับของแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามประกาศให้ใช้
แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ ไม่ได้

มาตรา ๑๒ ให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ และ
ระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘
และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับ
ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้
จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับแทน

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้และให้มำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้
บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ดิลกสุวานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ กฎหมายว่าด้วยประถมศึกษาฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้มาเป็นเวลาถึง ๔๕ ปีแล้ว และแม้จะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวในเวลาต่อมาถึง ๔ ครั้งแล้ว ก็ตาม แต่ก็ยังไม่เหมาะสมกับกาลสมัย เพราะสภาพการของบ้านเมืองได้ เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก ประกอบกับได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการ ประถมศึกษา และได้มีการโอนโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็น ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในโอกาสที่สมควรปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษาเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้